

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเอาชนะอุปสรรคและความยากลำบากในชีวิตของเด็ก กรณีศึกษาจากตัวละคร เด็กชายกำพล ช่างสำราญ
 ในนวนิยายเรื่อง *ช่างสำราญ* ของเดือนวาด พิมวนา

ผู้เขียน

นางสาวเมื่อดข้าว วิชัยโน

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ วิทวัสดีพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รองศาสตราจารย์ สมพร วารณาโต อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเอาชนะอุปสรรคและความยากลำบากในชีวิตของเด็ก ที่ปราศจากผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัวคอยดูแลเอาใจใส่ แต่สามารถเอาชนะอุปสรรคและความยากลำบากในชีวิตได้ โดยอาศัยหลักแนวคิดเชิงจิตวิทยาทางด้านความสามารถในการฟื้นพลังของบุคคลภายหลังเผชิญความทุกข์ยาก (Resilience) และปัจจัยปกป้อง (Protective factors) ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อเป็นกรณีศึกษารวบรวมมาจากตัวละคร เด็กชายกำพล ช่างสำราญ และบริบทแวดล้อม ในนวนิยายเรื่อง *ช่างสำราญ*

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการสนับสนุนทางสังคม ปัจจัยทางการรับรู้ถึงศักยภาพของตนเอง และปัจจัยทางด้านทักษะในการแก้ไขปัญหา คือปัจจัยที่ส่งผลให้ตัวละครเอกคือเด็กชายกำพล ช่างสำราญ สามารถเอาชนะอุปสรรคและผ่านพ้นความยากลำบากในชีวิตไปได้

โดยปราศจากทั้งพ่อและแม่คอยให้การดูแลหรือช่วยเหลือ โดยปัจจัยหลักทั้งสามด้านนี้ เกิดขึ้น
เนื่องมาจากแรงสนับสนุนทั้งทางด้านกลุ่มเพื่อน ชุมชน และจากตัวของเด็กเอง

การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า กลุ่มเพื่อน ชุมชนที่อยู่อาศัย และศักยภาพของเด็ก
เด็กเอง มีบทบาทสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้เด็ก ซึ่งครอบครัวแตกแยกและถูกทอดทิ้งสามารถดำเนิน
ชีวิตและฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ไปได้ การมีเพื่อนซึ่งห่วงใยผู้อื่นคอยอยู่เคียงข้าง ช่วยสร้างความรู้สึ
อบอุ่นและความรู้สึกถึงการเป็นที่รัก การพักอาศัยอยู่ในชุมชน ซึ่งชุมชนและผู้คนที่อาศัยอยู่ใน
ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย จะช่วยให้เด็กรับรู้ได้ถึงการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน และ
รู้สึกว่ามันไม่ได้อยู่เพียงลำพัง นอกจากนี้ ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวของเด็กเอง เช่น ทักษะในการ
แก้ปัญหา และการคิดในเชิงบวก ยังช่วยให้เด็กสามารถเผชิญกับปัญหา และจัดการกับปัญหาในเชิง
สร้างสรรค์อีกด้วย ดังนั้นสิ่งเหล่านี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้เด็กสามารถผ่านพ้นอุปสรรคไปได้
แม้ว่าจะปราศจากพ่อแม่หรือญาติพี่น้องคอยดูแลช่วยเหลือ

Independent Study Title Factors Affecting Resilience in Children to Overcome Life Adversities: A Case Study of a Character Kamphol Changsamran in Duanwad Pimwana's *Changsamran*

Author Ms. Medkaw Wichaino

Degree Master of Arts (English)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Sompong Witayasakpan Advisor

Assoc. Prof. Somporn Varnado Co-advisor

ABSTRACT

The purpose of this study was to analyze and identify the factors affecting resilience in children who are able to overcome life adversities without parental or familial support through the use of the psychological theory of resilience and protective factors as the theoretical framework. The data for this qualitative study comes from the character Kamphol Changsamran (กำพล ช่างสำราญ), and the surrounding context in the novel *Changsamran*.

The results of the analysis found that such factors as social supports, perceived self-efficacy, and life-coping skills were protective factors which affected resilience in the protagonist, Kamphol Changsamran, which helped him overcome and get through life adversities with the absence of parental support. It also showed that

the three main protective factors can happen through the support of his peers, the community and the protagonist himself.

The study demonstrates that the peers, the community and the child's inherent potential play an important role in support of the child, who has a broken family and is abandoned. These factors enable him to live his life, and to overcome the adversities that life may present. Having caring peers helps create a sense of warmth and of being loved. Living in the community where the neighbors and the community are interdependent also influences the child to perceive a sense of belonging and to feel that he is not alone. In addition, the potential inherence in the child himself, such as problem-coping skills and positive beliefs can encourage the child to confront problems and to cope with them in a creative way. Therefore, these are crucial factors that help the child to overcome life's adversities despite his lacking of parental or familial support.